

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z języka polskiego w klasie 7

Zagadnienia	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
Kształcenie literackie i kulturowe -liryka i gatunki mieszane	Uczeń: - relacjonuje treść wiersza - określa rodzaj literacki utworu - wskazuje podmiot liryczny - wskazuje adresata lirycznego - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>renesans, humanizm, fraszka, apostrofa, archaizm, hierarchia wartości,</i>	Uczeń: - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego - nazywa uczucia podmiotu lirycznego - wskazuje i wypowiada się na temat adresata lirycznego - wskazuje i wyjaśnia jej funkcję apostrofę i dokonuje podziału wiersza na części tematyczne - wskazuje i podaje nazwy środków	Uczeń: - interpretuje znaczenie wiersza - wyjaśnia sens puenty utworu - wskazuje kontekst biograficzny utworu - określa funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu - omawia język wiersza - wyjaśnia metaforyczne znaczenie związków frazeologicznych - interpretuje tytuł - omawia funkcję	Uczeń: - wypowiada się na temat utworu, - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, interpretuje jego postawę, hierarchię wartości, przedstawia jego punkt widzenia, sposób postrzegania świata i wartości - wypowiada się na temat własnego pojmowania pojęcia „małej ojczyzny” - określa nastrój wiersza i wyjaśnia, jakimi środkami jest on budowany - interpretuje puentę, przesłanie utworu	Uczeń: - podejmuje dyskusję na tematy związane z utworem i dotyczące jego problematyki - wskazuje konteksty i nawiązania - podejmuje dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia - opracowuje mapę myśli dotyczącą omawianego tematu - tworzy samodzielną wypowiedź pisemną na tematy szeroko powiązane z utworem - omawia wybrane teksty kultury

	<i>neologizm, wiersz biały, wiersz wolny, mała ojczyzna, sonet, personifikacja, puenta, paradoks, ironia, rym, powtórzenie, pieśń, pytanie retoryczne, satyra, romantyzm, pozytywizm, emigracja, ballada</i> -wskazuje archaizmy w utworach - zna najważniejsze fakty z życia J. Kochanowskiego, A. Mickiewicza	stylistycznych użytych w wierszu - przedstawia współczesną formę wskazanych archaizmów występujących w utworze - wskazuje cechy wiersza wolnego - ustala przynależność gatunkową wiersza -charakteryzuje twórczość J. Kochanowskiego A. Mickiewicza,	neologizmów w wierszu - omawia znaczenie refrenu dla wymowy wiersza - wykorzystuje kontekst biograficzny do analizy utworów J. Kochanowskiego i A. Mickiewicza	- podejmuje dyskusję dotyczącą utworu - omawia renesansowy charakter fraszek - omawia związek pomiędzy twórczością autorów (J. Kochanowski, I. Krasicki, A. Mickiewicz, J. Słowacki) a problemami epoki	
Kształcenie literackie i kulturowe -proza	Uczeń: - określa rodzaj literacki utworu - określa przynależność utworu/	Uczeń: - wskazuje cechy gatunkowe utworu - zapisuje wydarzenia w punktach	Uczeń: - omawia cechy decydujące o przynależności gatunkowej utworu - opisuje	Uczeń: - podejmuje dyskusję na główne tematy dotyczące utworu - formułuje i wyjaśnia przesłanie utworu	Uczeń: - przygotowuje prezentację multimedialną dotyczącą tematów, motywów zawartych w utworze - podejmuje dyskusję na

	fragmentów utworu do rodzaju literackiego - podaje nazwę rodzaju narracji - relacjonuje treść utworu/fragmentu u utworu - wskazuje wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powieść, powieść kryminalna, nowela, punkt kulminacyjny, emigrant, symbol, wyraz potoczny, kompozycja, przypowieść, carpe diem, sentencja, powieść</i>	- wypowiada się na temat narracji w utworze - omawia świat przedstawiony w utworze - opisuje czas i miejsce akcji - charakteryzuje głównego bohatera utworu/bohaterów występujących w danym fragmencie utworu - określa typ narracji występującej w danym fragmencie - wskazuje archaizmy i wyjaśnia ich znaczenie	wewnętrzna przemianę bohatera - omawia relacje panujące między bohaterami - omawia sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera - interpretuje postępowanie bohaterów - omawia funkcję narracji pierwszoosobowej - omawia funkcję wyrazów potocznych w danych fragmentach - interpretuje znaczenie aforyzmów znajdujących się w utworze - omawia funkcje archaizmów w utworze	- analizuje sposób przedstawienia bohaterów - interpretuje słowa bohaterów - rozumie i omawia elementy symboliczne utworu - wypowiada swoją opinię na temat przeczytanego fragmentu	tematy związane z utworem i odnosi ją do wybranych tekstów kultury - omawia kontekst historyczny utworu - referuje treść całego utworu na podstawie książki lub filmu - charakteryzuje życie i twórczość A. Saint-Exupéry
--	---	---	---	--	--

	<i>historyczna, archaizm</i>				
Kształcenie literackie i kulturowe - wywiad	- wyjaśnia znaczenie terminu <i>wywiad</i> - relacjonuje treść wywiadu	- wymienia cechy charakteru bohatera wywiadu - relacjonuje treść wywiadu wskazując najistotniejsze fragmenty z perspektywy bohatera wywiadu, podjętych przez niego decyzji, działań itp.	- wyjaśnia tytuł wywiadu - wskazuje fragmenty nacechowane emocjonalnie	- wyjaśnia przyczyny zachowania bohatera wywiadu - pisze charakterystykę bohatera wywiadu	- podejmuje dyskusję na tematy szeroko związane z utworem i jego problematyką - dokonuje charakterystyki porównawczej bohatera wywiadu z inną postacią rzeczywistą lub fikcyjną

Kształcenie literackie i kulturowe -dramat i spektakl teatralny	Uczeń: - przyporządkowuje utwór do rodzaju literackiego - relacjonuje treść dramatu - wskazuje cechy dramatu - określa czas i miejsce akcji - dokonuje podziału bohaterów na bohaterów realistycznych i bohaterów fantastycznych - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przedstawienie realistyczne, komedia, komizm charakterów, komizm sytuacyjny, komizm słowny,</i>	Uczeń: - omawia cechy gatunkowe tragedii - dokonuje podziału bohaterów na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych - charakteryzuje bohaterów utworu - wskazuje wątek główny i wątki poboczne utworu - zapisuje w punktach historię przedstawioną w utworze - wskazuje sceny komiczne i tragiczne - podaje przykłady różnych rodzajów komizmu - wskazuje zmiany, jakie zaszły w rozwoju teatru - rozpoznaje	Uczeń: - interpretuje tytuł dramatu - wyjaśnia sens motto - opisuje nastrój dramatu - wskazuje cechy dramatu romantycznego - określa funkcję świata fantastycznego w utworze - opisuje bohatera, jego ewolucję, decyzje itp. - wskazuje cechy teatru antycznego - obecne współcześnie - określa funkcję ironii w dramacie - omawia relacje pomiędzy dramatem a teatrem - wyjaśnia, na czym polega	Uczeń: - wyjaśnia, na czym polega tragizm bohatera - wyjaśnia znaczenia symboliczne zawarte w utworze - interpretuje wybrane przedstawienie teatralne - analizuje zakończenie dramatu i omawia jego przesłanie - analizuje sposoby uzyskania odpowiedniego nastroju w dramacie - wypowiada się na temat prawd moralnych przedstawionych w utworze	Uczeń: - analizuje wskazany plakat teatralny - formułuje na podstawie dramatu uniwersalne prawdy o ludzkiej psychice, moralności itp. - omawia nawiązania kulturowe obecne w dramacie - wypowiada się na temat roli reżysera w interpretacji tekstu dramatycznego - podejmuje dyskusję na temat granic wolności reżysera w interpretacji tekstu dramatycznego - pisze recenzję przedstawienia teatralnego - podaje przykłady przedstawienia motywów zawartych w utworze w innych tekstach kultury - wybiera dwie adaptacje dramatu i dokonuje ich analizy porównawczej - charakteryzuje twórczość A. Fredry, wykorzystuje kontekst biograficzny do analizy utworu
---	--	---	--	---	--

	<i>akt, scena, didaskalia, karykatura, bohaterowie pierwszoplanowi, bohaterowie drugoplanowi, bohaterowie epizodyczni, motto, dramat romantyczny, dziady, guślarz, motto, wierzenia ludowe, nauka moralna</i>	elementy języka teatru w przedstawieniu	karykaturalne przedstawienie bohaterów - omawia specyfikę teatru współczesnego - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przedstawienie awangardowe, komizm charakterów, komizm sytuacyjny, komizm słowny</i>		
Kształcenie literackie i kulturowe - komiks	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>czarny charakter, komiks, wyraz dźwiękonaśladow czy</i> - relacjonuje treść komiksu	- omawia znane sobie przykłady „czarnych charakterów” z wybranych tekstów kultury	- wypowiada się na temat sposobu prezentacji bohatera	- analizuje funkcję „czarnego charakteru” w wybranym tekście kultury - przedstawia swoją opinię na temat komiksu	- przedstawia fabułę - omawia rodzaj rysunku zastosowanego w podanym komiksie

Kształcenie literackie i kulturowe - reportaż	- wyjaśnia znaczenie terminu <i>reportaż</i> - relacjonuje treść fragmentów utworu		- dokonuje podziału tekstu na części i nadaje im tytuły - wskazuje cechy reportażu	- podejmuje dyskusję na temat związany bezpośrednio z tematem utworu	- wyraża własną opinię na tematy szeroko związane z utworem - wskazuje inne teksty kultury powiązane tematycznie z omawianym utworem
Pisanie form wypowiedzi - rozprawka	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>teza, hipoteza, argumenty, akapit</i> - referuje trzy możliwe schematy pisania rozprawki - przedstawia elementy kompozycji wypowiedzi argumentacyjnej - wskazuje cechy dobrze skomponowanego tekstu - wymienia cechy składające się na wewnętrzną	Uczeń: - formułuje argumenty do podanego zagadnienia - tworzy plan rozprawki na podstawie podanej dyskusji - porządkuje podaną wypowiedź - wskazuje w podanym tekście zdanie główne akapitu - tworzy wewnątrznie uporządkowane wypracowanie o umiarkowanym stopniu spójności	Uczeń: - formułuje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy - koryguje dane wypracowanie - formułuje wstęp do wypracowania - tworzy wewnątrznie uporządkowane, na ogół spójne wypracowanie	Uczeń: - pisze rozprawkę w której ✓ zawarta została właściwa teza bądź hipoteza ✓ argumentacja jest wnikliwa, przekonująca i konsekwentna ✓ przedstawiona została własna opinia dotycząca zadanego tematu, ujawniająca szczególną wrażliwość/wnikliwość piszącego - tworzy wewnątrznie uporządkowane, spójne wypracowanie	Uczeń: - świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki - pisze bezbłędnie językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi - swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w swoich wypowiedziach ustnych - operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych w sposób szczególny dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi

	spójność wypowiedzi - organizuje tekst, nie zawsze zachowując logikę				- zapisuje teksty w sposób przejrzysty z wielką dbałością o stronę graficzną i wydzielenie myślowe w formie akapitów - podejmuje działalność literacką i kulturalną
Pisanie form wypowiedzi - charakterystyka	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>charakterystyka, charakterystyka postaci, autocharakterystyka, charakterystyka porównawcza</i> - wskazuje elementy składające się na charakterystykę	Uczeń: - omawia różnice pomiędzy charakterystyką statyczną a charakterystyką dynamiczną	Uczeń: - tworzy plan charakterystyki wybranej postaci literackiej bądź filmowej	Uczeń: - pisze charakterystykę zawierającą opis wyglądu zewnętrznego postaci i wnikliwy opis cech charakteru, konsekwentnie poparty trafnie dobranymi przykładami	Uczeń: - tworzy charakterystykę porównawczą dwóch postaci literackich lub filmowych
Pisanie form wypowiedzi - opis sytuacji, przeżyć wewnętrznych i dzieła sztuki	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych,</i>	Uczeń: - wskazuje podział obrazu na części tematyczne - wskazuje głównych bohaterów obrazu	Uczeń: - opisuje uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji - redaguje opis sytuacji na	Uczeń: - tworzy dobrze zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji - redaguje pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia	Uczeń: - porównuje obraz z innymi tekstami kultury - omawia wybrany obraz impresjonistyczny

	<i>opis dzieła sztuki</i> - wymienia elementy składające się na opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i opis dzieła sztuki - podaje nazwy barw użytych przez malarza - opisuje, co zostało przedstawione na obrazie - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>realizm, źródło światła</i>	- opisuje postacie przedstawione na obrazie i ich emocje - wypowiada się na temat strojów bohaterów - omawia sytuacje przedstawione na ilustracjach	podstawie podanego planu - omawia kolorystykę dzieła - przedstawia na podstawie wybranych źródeł cechy impresjonizmu - odnajduje w dowolnych źródłach symboliczne znaczenia wskazanych elementów występujących na obrazach - interpretuje gesty bohaterów obrazu - omawia rolę światła na obrazie	oraz stany psychiczne i posługując się bogatym słownictwem - wyraża swoją opinię na temat obrazu - wskazuje cechy impresjonizmu na obrazie - wnikliwie przedstawia przy opisie dzieła sztuki elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy artyzmu, ocenia i interpretuje dzieło sztuki, ujawniając wrażliwość - omawia konteksty (biblijny, mitologiczny itp.) - interpretuje wymowę dzieła	
Pisanie form wypowiedzi -wywiad	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminu <i>wywiad</i> - wymienia etapy tworzenia	Uczeń: - układa pytania do autora podanego tekstu	Uczeń: - zbiera informacje na temat wybranej postaci, wymyśla temat wywiadu i układa pytania	Uczeń: - przeprowadza wywiad z kolegą/koleżanką - wskazuje błędy w podanym wywiadzie	Uczeń: - przedstawia i ocenia wskazany przez siebie wywiad

	wywiadu				
Formy wypowiedzi - dyskusja	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dyskusja, stanowisko (teza), argument, kontrargument, sofizmat</i> - wskazuje cele podjęcia dyskusji - wymienia cechy dobrego dyskutanta - wymienia nieuczciwe chwytły stosowane w dyskusji	- wskazuje w podanym tekście argumenty i kontrargumenty - wskazuje w podanej dyskusji nieuczciwe chwytły	- formułuje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy	- bierze udział w debacie - wyjaśnia, w jaki sposób rozpoznaje się sofizmaty	
Nauka o języku - fonetyka - akcent wyrazowy	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>głoska, spółgłoska, samogłoska, litera, upodobnienia fonetyczne, ubezdźwiecznienia</i>	Uczeń: - określa funkcję głoski <i>i</i> w podanych wyrazach - zapisuje wymowę wyrazu i wskazuje różnice pomiędzy wymową a pisownią - na ogół	Uczeń: - dokonuje poprawnego podziału wyrazu - poprawnie wymawia wyrazy - wskazuje wyrazy, w których wolno lub należy upraszczać grupy spółgłoskowe	Uczeń: - koryguje błędy w wymowie i wyjaśnia ich przyczynę - stosuje w wypowiedzi wyrazy, w których akcent pada na 3. i 4. sylabę od końca	

	, udźwięcznienia, upodobnienia wsteczne i postępowe, upodobnienia wewnętrzny wyrazo- we, upodobnienia międzywyrazowe, utrata dźwięczności w wygłosie, uproszczenie grupy spółgłoskowej - dokonuje podziału wyrazu na głoski - wskazuje w wyrazie samogłoski i spółgłoski - wskazuje spółgłoski powodujące upodobnienia - przedstawia zasady stosowania akcentu	poprawnie wymawia wyrazy - wskazuje kierunek upodobnienia w podanych wyrazach - wskazuje upodobnienia międzywyrazowe w podanym tekście - poprawnie akcentuje przeczytane wyrazy	- wskazuje wyrazy, w których nie wolno upraszczać grup spółgłoskowych - wskazuje rzeczowniki, w których akcent pada na 3. sylabę od końca		
--	---	--	--	--	--

	wyrazowego				
Nauka o języku – - części mowy, czasownik	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>czasownik</i> <i>osobowy,</i> <i>czasownik</i> <i>nieosobowy,</i> <i>czasowniki</i> <i>dokonane,</i> <i>czasowniki</i> <i>niedokonane</i> - wymienia, przez co odmienia się czasownik - odróżnia formy nieosobowe czasownika od form osobowych	Uczeń: - określa formy gramatyczne czasownika - uzupełnia zdania czasownikami w odpowiedniej formie	Uczeń: - redaguje zdania z nieosobowymi formami czasownika zakończonymi na - no, -to - przekształca zdania, używając odpowiedniej formy czasownika	Uczeń: - modyfikuje wypowiedź za pomocą zmiany aspektu - sporządza notatkę z zastosowaniem nieosobowych form czasownika	Uczeń: - redaguje instrukcję, w której wykorzystuje czasowniki w trybie rozkazującym - odmienia czasowniki kłopotliwe
Nauka o języku - strona czynna i bierna czasownika	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>strona</i> <i>czynna, strona</i> <i>bierna,</i> <i>wykonawca</i> <i>czynności, obiekt</i>	Uczeń: - przekształca zdania ze strony czynnej na bierną i odwrotnie - odróżnia czasowniki przechodnie od	Uczeń: - wskazuje, w jakich okolicznościach używamy strony biernej - odnajduje w tekście czasowniki w stronie biernej i	Uczeń: - używa strony biernej w tekstach oficjalnych, np. w stylu urzędowym	

	<i>czynności,</i> <i>czasownik</i> <i>przechodni,</i> <i>czasownik</i> <i>nieprzechodni</i> - przedstawia zasadę tworzenia strony biernej czasownika	czasowników nieprzechodnich - wskazuje wypowiedzi, w których najważniejszą rolę odgrywa wykonawca czynności oraz te, w których najistotniejszy jest obiekt czynności	wyjaśnia, w jakim celu zostały użyte		
Nauka o języku - imiesłowy	Uczeń: - przedstawia klasyfikację imiesłów - wskazuje imiesłowy w tekście - wymienia zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami	Uczeń: - tworzy imiesłowy od podanych czasowników - odmienia imiesłowy przymiotnikowe - stosuje zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami - tworzy imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i>	Uczeń: - przekształca zdania podrzędne w imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe z określeniami - przekształca wskazane zdania na konstrukcje z imiesłowami przysłówkowymi - zastępuje określenia oznaczające cechy z imiesłowami z	Uczeń: - wskazuje i poprawia błędy związane z użyciem imiesłów - redaguje tekst z użyciem wszystkich rodzajów imiesłów - redaguje tekst z użyciem imiesłów z przeczeniem <i>nie</i>	

			przeczeniem <i>nie</i>		
Nauka o języku- zdania - zdania złożone - rodzaje zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie - zasady interpunkcyjne w zdaniach złożonych	Uczeń: - wskazuje zdania złożone - wymienia rodzaje zdań złożonych - odróżnia zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie - wskazuje spójniki, przed którymi należy postawić przecinek w zdaniu złożonym współrzędnie -wymienia zasady stosowania przecinków w zdaniach	Uczeń: - wskazuje pytanie, na które odpowiadają dane zdania podrzędnego - podaje nazwy rodzajów zdań złożonych - wskazuje zdania złożone współrzędnie i określa ich typy - przyporządkowuje zdania współrzędne stosownie do podanego wykresu - wskazuje zdania podrzędne przydawkowe i	Uczeń: - przyporządkowuje wykresy do zdań - sporządza wykresy zdań złożonych współrzędnie -formułuje zdania podrzędne i stawia przecinki w odpowiednich miejscach	Uczeń: - sporządza wykresy zdań złożonych i podaje nazwy typów zdań podrzędnych - przekształca tekst, stawiając przecinki w odpowiednich miejscach	

	złożonych	formułuje do nich pytania - wskazuje zdania podrzędne dopełnieniowe i formułuje do nich pytania - wskazuje zdania złożone współrzędnie, w których brakuje przecinków			
Nauka o języku - wypowiedzenie wielokrotnie złożone	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wypowiedzenie wielokrotnie złożone, zdanie główne</i> - dokonuje podziału wypowiedzeń wielokrotnie złożonych na wypowiedzenia składowe	Uczeń: - wskazuje zdanie główne w wypowiedzeniu złożonym - stosuje odpowiednią interpunkcję w zdaniach wielokrotnie złożonych	Uczeń: - sporządza wykres zdania wielokrotnie złożonego - przekształca grupy zdań pojedynczych w wypowiedzenia wielokrotnie złożone	Uczeń: - dokonuje opisu składniowego sporządzonego wykresu - koryguje zbyt długie wypowiedzenia wielokrotnie złożone	

Nauka o języku - mowa niezależna i zależna	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mowa zależna, mowa niezależna</i> - wyjaśnia różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną	Uczeń: - w podanym tekście wskazuje mowę zależną i mowę niezależną - zapisuje dowolny dialog w formie mowy zależnej - przy zapisie dialogu stosuje poprawną interpunkcję	Uczeń: - redaguje tekst, w którym wypowiedzi bohaterów zapisuje w formie mowy niezależnej	Uczeń: - przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie	
Nauka o języku - słowotwórstwo, wyrazy pochodne, rodziny wyrazów, przedrostki i przyrostki, skrótkowce i skróty, wyrazy złożone	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, kategoria słowotwórcza, czasowniki dokonane, stopień wyższy i najwyższy</i>	- wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów pochodnych - tworzy przymiotniki od rzeczowników - przyporządkowuje wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej - wskazuje wyrazy należące do jednej rodziny - wskazuje wyraz	- wskazuje w podanych parach wyrazów wyraz podstawowy i wyraz pochodny - wskazuje formant w wyrazie pochodnym - tworzy czasowniki dokonane poprzez dodanie przedrostków - tworzy stopień wyższy i najwyższy przymiotników i przysłówków	- dokonuje analizy słowotwórczej podanych wyrazów - tworzy wyrazy należące do konkretnych kategorii słowotwórczych - sporządza wykresy rodziny wyrazów - tworzy własny tekst z użyciem wyrazów z przedrostkami s-, z- oraz przyrostkami -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki - zastępuje podane nazwy właściwymi skrótkowcami - używa wyrazów złożonych	

	<i>przymiotników oraz przysłówków, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność, skrótowiec, skrót, wyraz złożony, złożenie, zrost</i> - wymienia kategorie słowotwórcze - wskazuje cechy decydujące o pisowni przedrostków z-, s- - wymienia rodzaje skrótowców - przedstawia zasady odmiany skrótowców i używania ich w zdaniach - wymienia zasady stosowania skróconego zapisu	podstawowy w parze wyrazów pokrewnych - zapisuje wyrazy, stosując odpowiednie przedrostki - zapisuje wyrazy z odpowiednimi przyrostkami - dztwo, -ctwo, -dzki, -cki - odnajduje skrótowce w tekście - wyjaśnia znaczenie skrótowców i skrótów - objaśnia znaczenie wskazanych wyrazów złożonych - odróżnia zrosty od złożzeń	- podkreśla rdzeń i wskazuje oboczności w rodzinie wyrazów - w podanym tekście poprawia błędy wynikające z błędnego zapisu przedrostków z-, s- oraz przyrostków - dztwo, -ctwo, -dzki, -cki - poprawnie stosuje skrótowce w zdaniu - poprawnie zapisuje skróty podanych wyrażen - tworzy poprawne przymiotniki złożone	w odpowiednim kontekście	
--	---	--	--	--------------------------	--

Samokształcenie	- czyta poprawnie tekst, wyznaczając głosowo granice zdań - zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł - korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe)	- czyta poprawnie tekst, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne - porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje - wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu pasji	- czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa - zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu - selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych	- czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści - opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji - gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji	- wykorzystuje narzędzia TIK (np. smartfon, tablet) do zapisywania i katalogowania informacji - opracowuje własne bazy informacji, np. kartoteki, fiszki z hasłami, foldery plików - wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego - zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności) - bierze udział i odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych z języka polskiego
Lektura obowiązkowa i	- czyta większość wymaganych	- czyta większość wymaganych lektur	- czyta wszystkie wymagane lektury w	- czyta wszystkie wymagane lektury w całości i	- chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych

uzupełniająca	lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego	w całości i analizuje ich świat przedstawiony	całości i interpretuje wybrane wątki	interpretuje je w połączeniu z kontekstami	
----------------------	--	---	---	---	--

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym, nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności nie rokuje osiągnięcia nawet minimalnego postępu.

Opis wymagań na poszczególne oceny:

Ocena celująca

- praca ucznia jest oryginalna i twórcza oraz wskazuje na dużą samodzielność,
- uczeń odznacza się kulturą języka w przekazywaniu wiadomości,
- uczeń jest finalistą lub laureatem olimpiady polonistycznej,
- na lekcjach uczeń prezentuje swoją samodzielną, oryginalną i twórczą pracę (referat, prezentacja multimedialna)
- zawsze jest aktywny i chętnie podejmuje się zadań dodatkowych (konkursy, przedstawienia, samodzielne przygotowanie pomocy dydaktycznych).

Ocena bardzo dobra

- całkowite opanowanie wymagań edukacyjnych,
- uczeń powinien nie tylko wykazywać się dużą wiedzą, ale też potrafić samodzielnie wyciągać wnioski i odznaczać się kulturą języka,
- czytanie wszystkich lektur,
- uczeń zawsze jest aktywny na lekcji.

Ocena dobra

- spełnienie wymagań edukacyjnych nie jest pełne, ale nie przewiduje się kłopotów w opanowaniu kolejnych treści kształcenia,
- czytanie wszystkich obowiązkowych lektur,
- bezproblemowe wypowiadanie się na dowolne tematy,
- uczeń często jest aktywny na lekcjach.,

Ocena dostateczna

- uczeń spełnił jedynie podstawowe wymagania edukacyjne i może mieć trudności w opanowaniu dalszych treści kształcenia,
- uczeń powinien czytać utwory ze zrozumieniem i dostrzegać najprostsze związki przyczynowo – skutkowe,

Ocena dopuszczająca

- uczeń powinien opanować minimum zakresu treści kształcenia niezbędnych w dalszym nauczaniu.

Ocena niedostateczna

- uczeń nie opanował minimum zakresu treści kształcenia.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

Uczniowie będą oceniani za: odpowiedzi ustne , prace klasowe, prace pisemne (redagowanie określonych form wypowiedzi – w klasie), sprawdziany, kartkówki, dyktanda oraz znajomość zasad ortograficznych, pracę na lekcji/aktywność, pracę w grupie, prowadzenie zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń, samodzielne wykonywanie zadań , czytanie i znajomość lektur, prowadzenie zeszytu lektur, czytanie głośne i ciche ze zrozumieniem, recytacje, projekty.

Po ukończeniu działu programowego przeprowadza się pisemną pracę klasową w terminie, o którym uczniowie są tydzień wcześniej poinformowani. Jest to najważniejsza ocena. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną z pracy klasowej w terminie dwóch tygodni. Pozostałe oceny z pracy klasowej można również poprawić (w terminie dwóch tygodni). Kartkówki obejmujące ostatnie lekcje nie muszą być zapowiedziane. Wszystkie zaległości należy uzupełnić.

Uczeń nieobecny na lekcjach, sprawdzianie ma obowiązek nadrobić zaległości:

- do 3 dni nieobecności - na bieżąco,
- do 1 tygodnia nieobecności - w ciągu następnego tygodnia,
- w przypadku dłuższej nieobecności - uczeń uzgadnia z nauczycielem sposób i termin uzupełnienia zaległości.

Uczeń nieobecny w szkole:

- do 1 tygodnia (nieobecność usprawiedliwiona) ma obowiązek napisania zaległej pracy klasowej w terminie do 2 tygodni od momentu poinformowania go o zaległym sprawdzianie.

Lektury obowiązkowe:

1. Juliusz Słowacki „Balladyna”
2. Charles Dickens „Opowieść wigilijna”
3. Antoine de Saint-Exupéry „Mały Książę”
4. Aleksander Fredro „Zemsta”
5. Adam Mickiewicz „Dziady cz. II”
6. Jan Kochanowski wybór fraszek, wybrana pieśń i tren VII i VIII
7. Adam Mickiewicz „Świtezianka”
8. Aleksander Kamiński „Kamienie na szaniec”

Lektury uzupełniające dla klas VII-VIII (obowiązkowo co najmniej dwie pozycje w każdym roku szkolnym):

Marcin Koziół, Skrzynia Władcy Piorunów

Adam Bahdaj, Kapelusz za 100 tysięcy

Miron Białoszewski, Pamiętnik z powstania warszawskiego (fragmenty)

Justyna Bednarek, Dom nr 5

Paweł Beręsewicz, Wszystkie lajki Marczuka

Frances Hodgson Burnett, Tajemniczy ogród lub inna powieść

Lewis Carroll, Alicja w Krainie Czarów

Agatha Christie, wybrana powieść kryminalna

Carlo Collodi, Pinokio

Lloyd Cassel Douglas, Wielki Rybak

Aleksander Dumas, Trzej muszkieterowie

Arkady Fiedler, Dywizjon 303

John Flanagan, Zwiadowcy. Księga 1. Ruiny Gorlanu

Olaf Fritsche, Skarb Troi

Ernest Hemingway, Stary człowiek i morze

Emilia Kiereś, Rzeka

Joseph Rudyard Kipling, Księga dżungli

Janusz Korczak, Król Maciuś Pierwszy, Bankructwo małego Dżeka

Rafał Kosik, Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi

Barbara Kosmowska, Pożłaczana rybka/

Barbara Kosmowska, Paweł Beręsewicz i inni, Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach

Zofia Kossak-Szczucka, Bursztyny (wybrane opowiadanie), Topsy i Lupus

Selma Lagerlöf, Cudowna podróż

Karolina Lanckorońska, Wspomnienia wojenne 22 IX 1939–5 IV 1945 (fragmenty)

Stanisław Lem, Cyberiada (fragmenty)

Bolesław Leśmian, Klechdy sezamowe

Kornel Makuszyński, wybrana powieść

Andrzej Maleszka, Magiczne drzewo

Alan Aleksander Milne, Kubuś Puchatek

Lucy Maud Montgomery, Ania z Zielonego Wzgórza

Małgorzata Musierowicz, wybrana powieść

Ewa Nowak, Pajaczek na rowerze

Edmund Niziurski, Sposób na Alcybiadesa

Sat-Okh, Biały Mustang

Longin Jan Okoń, Tecumseh

Raquel Jaramillo Palacio, Cudowny chłopak

Katherine Paterson, Most do Terabithii

Sara Pennypacker, Pax

Jacek Podsiadło, Czerwona kartka dla Sprężyny

Bolesław Prus, Katarynka, Placówka, Zemsta

Rick Riordan, Percy Jackson i bogowie olimpijscy

Henryk Sienkiewicz, Janko Muzykant, Krzyżacy, Sąd Ozyrysa, W pustyni i w puszczy

Eric-Emmanuel Schmitt, Oskar i pani Róża

Nicolas Sparks, Jesienna miłość

Marcin Szczygielski, Teatr Niewidzialnych Dzieci, Arka czasu

Alfred Szklarski, wybrana powieść

Mark Twain, Przygody Tomka Sawyera

Melchior Wańkowicz, Bitwa o Monte Cassino (fragmenty), Ziele na kraterze

Danuta Wawiłow, Natalia Usenko, Wierzbowa 13. Opowieści z Wierzbowej 13

Louis de Wohl, Posłaniec króla

Roksana Jędrzejewska-Wróbel, Stan splątania

Marcus Zusak, Złodziejka książek

wybrane pozycje z serii Nazywam się... (np. Mikołaj wybrane pozycje z serii Nazywam się... (np. Mikołaj Kopernik, Fryderyk Chopin, Maria Skłodowska-Curie, Jan Paweł II i inni)

inne utwory literackie i teksty kultury, w tym wiersze poetów współczesnych i reportaże